

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมศ ท่องธรรมชาติ, คร. การเมืองระหว่างประเทศ, กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๖.
- กรมศ ท่องธรรมชาติ, คร. การเมืองระหว่างประเทศ, พระนคร: สำนักพิมพ์
แพรวพิทยา, ๒๕๑๔.
- กรมศ ท่องธรรมชาติ, คร. คำบรรยายวิชาการปกครองเปรียบเทียบ, คณะ-
รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๖.
- กรมศ ท่องธรรมชาติ, คร. คำบรรยายวิชาการเมืองระหว่างประเทศ, แผนก-
วิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๔.
- จิรวัดน์ จักรพันธ์, ม.ร.ว. ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์, พระนคร: สมาคม
สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, ๒๕๑๑.
- จักรวาล ชาตบุญงค์. ชีวิตของนักสู้ของนายพลกองแดง, พระนคร: สำนักพิมพ์มั่นคง-
สาส์น, ๒๕๐๗.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. คำบรรยายหลักพรรคการเมือง, คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๑. (โรเนียว)
- เชิด จันทรทอง, ร.ท. ลาวไทย, พระนคร: โดเคียนกักรพิมพ์, ๒๕๐๐.
- ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์. การเมืองระหว่างประเทศ, พระนคร: โรงพิมพ์เจริญธรรม,
๒๕๑๒
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. ราชอาณาจักรลาว, พระนคร: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๐๓.

- ไพโรจน์ โปธิวงศ์. จุดสารชุดเบื้องหลังเหตุการณ์ปัจจุบัน, ลาวสู่สาธารณรัฐ, พระนคร:
 โรงพิมพ์สมาคมสังคมนิยมแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔.
- พันธุ์สุรีย์ ตลาวัลย์, ม.ล. บักทาสาว, วิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 พ.ศ. ๒๕๑๘.
- รุ่งมณี (นามแฝง), สงครามปฏิวัติในลาว, พระนคร: โรงพิมพ์พิชิต, ๒๕๑๘.
- โรเบิร์ต อี. วอร์ด และ รอย ซี. แมคกรีซ, บรรณาธิการ. ระบบการเมืองปัจจุบันเอเชีย,
 บทความของ ลูเซียน คัมบลิว. พาย, เกนัม คิริลัมพินท์ แบล, พระนคร:
 โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๑๐.
- วันทนา ผาติณฑุ. การศึกษาเรื่องความเป็นกลาง: วิเคราะห์กรณีลาว, วิทยานิพนธ์ของ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๖.
- สุขสมาน - สกิต วงศ์สวรรค์, เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก, พระนคร: เจริญรัตน์การพิมพ์,
 ๒๕๑๕.

ရင်းမြစ်များ

Adam, Nina S. & Mc Coy, Alfred W., eds. Laos : War and Revolution,
New York : Harper & Row Publishers, 1970.

Almond, Gabriel A. & Coleman, James S., eds. The Politics of the
Developing Areas, Princeton N.J. Princeton University
Press, 1960.

Bervel, René' de. Kingdom of Laos, by Katay D. Sasorith, Saigon :
France - Asia, 1959.

Department of Defence, United State Foreign Assistance, June 1962,
and Millitary Assistance Facts, March 1962 and May 1963.

Devillers, Phillippe. "Laos", Chamber's Encyclopaedia 1968 Vol.8.

Far Eastern Economic Review Year Book 1972

Kahin, George Mc Turnal, ed. Government and Politics of Southeast
Asia, New York : Cornell University Press, 1964.

Keessing's Contemporary Archives, Weekly Daily of World Event,
1962 - 1970

Modelski, George. International Conference and the Sattlement of
Laotian Question 1961 - 1962, Working paper No.2,
Canberra : The Australia National University, 1962.

On Record, Laos : Cold War Battleground, Vol.1, No.4, New York :

Keynote Publication inc, 1963.

Sisouk Na Champasak, Storm over Laos, New York : Frederick A.

Praeger Publisher, 1961

The World Almanac & Book of Facts 1976, New York : Newspaper

Enterprise Association inc., 1976.

เอกสารราชการ

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ในประเทศรอมบ่าน เพียงสิ้น

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๐๓

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๔

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ๑ ตุลาคม ๒๕๐๔ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๐

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๑

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๑๒

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ๑ ตุลาคม ๒๕๑๒ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๓

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

กรมประมวลชาวกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี้, สถานการณ์ของประเทศรอมบ่านและใน

เอเชีย ๑ มกราคม ๒๕๑๔ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ, ท่าทีของประเทศไทยต่อความเป็นกลาง

ของลาว, คำให้สัมภาษณ์หนึ่งสื่อพิมพ์ของรัฐมนตรี้ต่างประเทศ นายถนัด

คิอมันต์, ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๔

นักศึกษาโรงเรียนสงครามจิตวิทยา รุ่นที่ ๒, การศึกษาค้นคว้า, พระนคร : กองพิมพ์
สลากรีนแบบรัฐบาล, ๒๕๐๔.

นักศึกษาโรงเรียนสงครามจิตวิทยา พวกที่ ๒ ปี พ.ศ.๒๕๑๒, พระราชอาณาจักรลาว,
โรงเรียนสงครามจิตวิทยา ศูนย์รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๒

นักศึกษาโรงเรียนสงครามจิตวิทยา รุ่นที่ ๑๓ (พวกที่ ๒), พระราชอาณาจักรลาว,
โรงเรียนสงครามจิตวิทยา ศูนย์รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๒

นักศึกษาโรงเรียนสงครามจิตวิทยา รุ่นที่ ๑๕, พระราชอาณาจักรลาว, โรงเรียน
สงครามจิตวิทยา ศูนย์รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๔

นักศึกษาโรงเรียนสงครามจิตวิทยา รุ่นที่ ๑๗, พระราชอาณาจักรลาว, โรงเรียน
สงครามจิตวิทยา ศูนย์รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๖

ประทีป อดุลรัตน์, พ.ท., ปัญหาการต่อสู้คอมมิวนิสต์ในราชอาณาจักรลาว, วิทยา-
นิพนธ์ของโรงเรียนรักษาความปลอดภัย ศูนย์รักษาความปลอดภัยแห่งชาติ
พ.ศ.๒๕๐๕

หนังสือพิมพ์และเอกสารภาษาไทย

จตุรัส ฉบับประจำวันที ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๖

สยามรัฐ ฉบับประจำวันที ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๕

หนังสือพิมพ์และเอกสารภาษาอังกฤษ

Asia Magazine ฉบับประจำวันที ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๗

Bangkok Post ฉบับประจำวันที ๕ มีนาคม ๒๕๐๔

เอกสารอื่น ๆ

รายงานข่าวของ เดพี เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

ภาคผนวก

ผนวก ก. ประวัติเจ้าสุวรรณหงษา

- ยศ - ชื่อ เจ้าสุวรรณหงษา (ชื่อเดิมว่า เจ้าคำแพง)
- เกิด ๗ ตุลาคม ๒๔๔๔
- สถานที่เกิด หลวงพระบาง
- บิดา มหาอุปราชบุญคง แห่งหลวงพระบาง
- มารดา เจ้าหญิงทองศรี
- ภรรยา นางอาดิพี อินคา (ลูกครึ่งฝรั่งเศส - ลาว)
- บุตร ๔ คน ชาย ๑ คน หญิง ๓ คน
- การศึกษา - เริ่มต้นการศึกษาที่โรงเรียนมัธยมชานอย ที่
PAUL BERT COLLEGE
- ศึกษาต่อที่โรงเรียน ALIBERT SARRAUT
- พ.ศ. ๒๔๖๗ เข้าศึกษาที่ประเทศฝรั่งเศส
- พ.ศ. ๒๔๗๓ ได้รับปริญญาวิศวกรรมโยธาและไฟฟ้าจาก
สถาบันการศึกษา E.T.P. ณ กรุงปารีส
- การรับราชการ - พ.ศ. ๒๔๗๔ เข้าทำงานในสำนักงานโยธา แห่งอินโดจีน
ที่เวียงจันทน์ ในฐานะหัวหน้าทางสถาปัตยกรรม
- พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๔ เป็นวิศวกรในหน่วยงานสร้างถนน
หลวงสายบุญ
- พ.ศ. ๒๔๘๔ - ๒๔๘๗ เป็นวิศวกรในสำนักงานโยธาที่หลวง
พระบาง
- พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นหัวหน้าวิศวกรในสำนักงานโยธา

การเมือง

- พ.ศ. ๒๔๘๓ เข้าร่วมขบวนการลาวอิสระต่อต้านฝรั่งเศส เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ สิ้นสุดลงได้เข้มายังกรุงเทพฯ พร้อมกับรัฐบาลพลัดถิ่นในฐานะรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและคมนาคม
- พ.ศ. ๒๔๘๒ ตุลาคม เดินทางกลับไปประเทศลาว
- พ.ศ. ๒๔๘๓ กุมภาพันธ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม กับกระทรวงเศรษฐกิจและแผนผังในคณะรัฐบาลของ ท้าวผุยธนนิกร จนถึง พฤศจิกายน ๒๔๘๔
- พ.ศ. ๒๔๘๔ กรกฎาคม ร่วมกับพญาคำม้าววิไล จัดตั้ง "พรรคชาติก้าวหน้า"
- พ.ศ. ๒๔๘๔ พฤศจิกายน เป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและแผนผัง กระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม กระทรวงโยธาธิการและขนส่ง
- พ.ศ. ๒๔๘๖ พฤษภาคม ได้รวบรวมพรรคลาวอิสระให้เป็นปีกแผนอีกครั้งหนึ่ง จัดตั้งคณะรัฐบาลใหม่ และดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม กับกระทรวงโยธาธิการและขนส่ง
- พ.ศ. ๒๔๘๗ มีนาคม จัดตั้งรัฐบาลครั้งที่ ๓ และดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการแถลงข่าว และโฆษกการกระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม
- พ.ศ. ๒๔๘๗ กันยายน เข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศและนักรบเก่า ๆ อีกตำแหน่งหนึ่ง

- พ.ศ. ๒๔๘๗ พutschigayan ภายหลังที่มีการยุบรัฐบาลชุดที่ ๓ ได้เข้าดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศและนักรบเกา ๆ ในรัฐบาลของท้าวกระต่าย โคนสะโสดุทธิ
- พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นประธานพรรคชาติก้าวหน้า ซึ่งท้าวกระต่าย โคนสะโสดุทธิ เป็นหัวหน้าพรรค
- พ.ศ. ๒๔๘๘ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงป้องกันประเทศและนักรบเกา ๆ กับกระทรวงแถลงข่าว และโฆษณาการ
- พ.ศ. ๒๕๐๐ สิงหาคม มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลชุดใหม่ เป็นคณะรัฐบาลท้าวบุญ ชนะนิกร ได้เข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศและนักรบเกา ๆ กับกระทรวงแถลงข่าว และโฆษณาการ
- พ.ศ. ๒๕๐๐ พutschigayan รวมลงนามในข้อตกลงที่เวียงจันทน์ ยอมรับผู้นำฝ่ายขบวนการปลดปล่อยลาวเข้าร่วมอยู่ในคณะรัฐบาล
- พ.ศ. ๒๕๐๑ มิถุนายน จัดตั้งพรรคลาวรวมลาวและดำรงตำแหน่งเป็นประธานชั่วคราว แห่งคณะกรรมการบริหาร จนถึง พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งท้าวบุญ ชนะนิกร เป็นหัวหน้าพรรค มีนโยบายการเมืองแบบนิยมฝ่ายตะวันตกซึ่งพรรคนี้ได้รับความสนับสนุนอย่างเต็มที่ และได้ลาออกภายหลังการเลือกตั้งซ่อม แต่ยังคงรักษาการต่อมาจนถึงเดือนสิงหาคม
- พ.ศ. ๒๕๐๑ ตุลาคม ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำฝรั่งเศส และปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเอกอัครราชทูตประจำอิสราเอล อิตาลี เยอรมันตะวันตก และเบลเยียม จนถึง

เดือน มีนาคม

- พ.ศ. ๒๕๐๓ มกราคม ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรค
ลาวรวมลาว
- พ.ศ. ๒๕๐๓ มีนาคม ลาออกจากตำแหน่งเอกอัครราชทูต และได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแขวงหลวงพระบางโดยไม่มีผู้สมัครอื่นเข้าแข่งขันรับเลือก และได้รับแต่งตั้งให้เป็นประธาน
พรรคลาวรวมลาว
- พ.ศ. ๒๕๐๓ ๑๔ สิงหาคม ภายหลังการปฏิวัติของ ร.อ.กองแล เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๐๓ ซึ่งยึดอำนาจในเวียงจันทน์จากรัฐบาลฝ่ายขวาของเจ้าสมสนธิ์ได้สำเร็จ และ ร.อ.กองแล สนับสนุน
เจ้าสุวรรณหงษา เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศและนักรบเก่า ๆ กับกระทรวงการต่างประเทศ
- พ.ศ. ๒๕๐๓ ๕ ธันวาคม เมื่อเจ้าสุวรรณหงษาเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศนโยบายเป็นกลาง แต่ในทางปฏิบัติเจ้าสุวรรณหงษา
ดำเนินการ เยี่ยงเป็นพวกเดียวกับฝ่ายขบวนการ ปเทศลาว ด้วยเหตุนี้ นายพลภูมิ กับเจ้าบุญชุ่ม ได้ร่วมกันปราบปราม ร.อ.กองแล และสามารถยึดเวียงจันทน์ไว้ได้ เจ้าสุวรรณหงษาซึ่งถูกปลดจาก
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยพระบรมราชโองการของสมเด็จพระเจ้ามหาชีวิต ต่อมาจึงลี้ภัยการเมืองไปอยู่ ณ กรุงพนมเปญ กัมพูชา แต่
ยังถือว่าตนเป็นนายกรัฐมนตรีที่รอคอยด้วยกฎหมายของลาวอยู่
- พ.ศ. ๒๕๐๔ เมื่อเจ้าบุญชุ่มเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว เจ้าสุวรรณหงษา
ได้จัดตั้งรัฐบาลฝ่ายเป็นกลางอยู่ที่แกงไก ในแขวงเชียงขวาง ซึ่งได้รับการรับรองจากประเทศฝ่ายคอมมิวนิสต์ ส่วนประเทศโลกเสรี

ประกาศรับรองรัฐบาลเจ้าบุญอุ้ม เป็นผลให้เกิดสงครามกลางเมืองระหว่างลาว ๒ ฝ่าย คือฝ่ายเป็นกลางของเจ้าสุวรรณภูมาพร้อมกับฝ่ายขบวนการประเทศลาวฝ่ายหนึ่ง กับฝ่ายขวา ซึ่งเป็นรัฐบาลเจ้าบุญอุ้มอีกฝ่ายหนึ่ง

- พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นนายกรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลผสม ประกอบด้วยลาว ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายกลาง ฝ่ายซ้าย และฝ่ายขวา ตามข้อตกลงเจนีวาปี ๒๕๐๕
- พ.ศ. ๒๕๑๓ ๕ เมษายน ได้เป็นนายกรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลผสม ซึ่งตั้งขึ้นตามข้อตกลงหยุดยิง ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ และอนุสัญญาจัดตั้งรัฐบาลผสม ๑๔ กันยายน ๒๕๑๒ ซึ่งประกอบด้วยคณะรัฐมนตรีซึ่งมาจากบุคคลฝ่ายขวาและฝ่ายเป็นกลาง กับฝ่ายขบวนการประเทศลาวคนละครึ่งจำนวน
- พ.ศ. ๒๕๑๔ ๔ ธันวาคม เป็นที่ปรึกษาคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลักษณะนิสัย

- เจ้าสุวรรณภูมา เป็นพุทธมามกะที่เคร่งครัด โดยทั่ว ๆ ไปแล้วปฏิบัติตนเป็นชาวพุทธที่ดี สงบเยือกเย็น สมถะ แต่ชอบไปพักผ่อนที่ประเทศฝรั่งเศสปีละครั้ง เจ้าสุวรรณภูมาชอบสูบบุหรี่กำมวนโตวันละหลาย ๆ มวน และยังชอบเล่นเทนนิส และบางเวลาชอบเล่นโปกเกอร์ โดยเฉพาะกับนายแมคเมอริ กอดเลย์ อดีตเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำลาว

อนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับลาวปี ๑๙๖๕

ปฏิญญากว่าด้วยความเป็นกลางของลาว

(๒๓ กรกฎาคม ๑๙๖๕)

รัฐบาลแห่ง สหภาพพม่า ราชอาณาจักรกัมพูชา คานาดา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนาม สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐอินเดียนีเซีย สาธารณรัฐประชาชนโปแลนด์ สาธารณรัฐเวียดนาม ราชอาณาจักรไทย สหภาพสาธารณรัฐโซเวียต โขซเวตีสต์ สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ และสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้แทนของประเทศเหล่านี้ได้รวมในการประชุมระหว่างประเทศเพื่อระงับปัญหาลาว ค.ศ. ๑๙๖๑-๑๙๖๒

ก่อนรับการเสนอคำแถลงความเป็นกลางของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๒ และรับทราบคำแถลงนี้ซึ่งรวมอยู่ในปฏิญญานี้ในฐานะที่เป็นส่วนประกอบของปฏิญญา กว่าความเห็นชอบของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว และซึ่งมีความทักทายไปนี้

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว

โดยที่ได้ตกลงใจว่าจะดำเนินการตามวิถีทางแห่งสันติภาพและความเป็นกลางเพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และประชาธิปไตยของประชาชนลาว ตลอดจนหลักการในแถลงการณ์ร่วม ณ เมืองซูริก ลงวันที่ ๓๒ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๖๑ และในความตกลงนครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๔ เพื่อสร้างลาวให้เป็นประเทศที่มีสันติภาพ ความเป็นกลาง เอกภาพ ประชาธิปไตย เอกภาพ และความไพบูรณ์รุ่งเรือง

จึงประกาศอย่างหนักแน่นว่า

๑) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวตกลงใจอย่างแน่วแน่ที่จะนำหลักการแห่ง

การอยู่ร่วมกันโดยสันติทั้งห้าประการมาใช้ในด้านความสัมพันธ์กับต่างประเทศ และจะพัฒนาความสัมพันธ์ฉันมิตรและสถาปนาความสัมพันธ์ทางทุกระดับกับประเทศทั้งปวง โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นอันดับแรก บนพื้นฐานแห่งความเท่าเทียมกัน และความเคารพต่อเอกราชและอธิปไตยของประเทศลาว

๒) เป็นเจตจำนงของประชาชนลาวที่จะคุ้มครองและประกันความเคารพต่ออธิปไตย เอกราช ความเป็นกลาง เอกภาพ และบูรณภาพทางอาณาเขตของประเทศลาว

๓) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะไม่ใช้ หรือคุกคามที่จะใช้กำลังบังคับในทางใด ๆ ซึ่งอาจทำให้สันติภาพของประเทศอื่น ๆ ต้องเสื่อมเสียไป และจะไม่เข้าแทรกสอดในกิจการภายในของประเทศอื่น ๆ

๔) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะไม่เข้าเป็นพันธมิตรทางทหารใด ๆ หรือเข้าร่วมในความตกลงใด ๆ ไม่ว่าทางทหารหรือทางอื่น ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับความเป็นกลางของราชอาณาจักรลาว รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะไม่ยินยอมให้มีการจัดตั้งฐานทัพต่างประเทศใด ๆ ขึ้นในอาณาเขตลาว จะไม่ยินยอมให้ประเทศใดใช้อาณาเขตลาวเพื่อความมุ่งประสงค์ทางทหาร หรือเพื่อความมุ่งประสงค์ที่จะแทรกสอดในกิจการภายในของประเทศอื่น ๆ ทั้งจะไม่ยอมรับนับถือการคุ้มครองของพันธมิตร หรือการร่วมกันทางทหารใด ๆ รวมทั้งองค์การ สปอ.

๕) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะไม่ยินยอมให้มีการแทรกสอดใด ๆ จากต่างประเทศในกิจการภายในของราชอาณาจักรลาว ไม่ว่าในรูปใด

๖) ในบังคับแห่งบทข้อ ๕ ของพิธีสาร รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะเรียกร้องให้มีการถอนทหาร หรือเจ้าหน้าที่ทหาร ต่างประเทศทั้งปวงออกจากประเทศลาว และจะไม่ยินยอมให้มีการนำกองทหาร หรือเจ้าหน้าที่ทหาร ต่างประเทศใด ๆ เข้ามาในประเทศลาว

๓) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะยอมรับความช่วยเหลือโดยตรงและโดยไม่มีเงื่อนไขจากประเทศทั้งปวงที่ประสงค์จะช่วยเหลือราชอาณาจักรลาวเสริมสร้างเศรษฐกิจแห่งชาติให้เป็นอิสระและปราศจากการควบคุมจากภายนอกบนพื้นฐานแห่งความเคารพต่ออธิปไตยของประเทศลาว

๔) รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะเคารพสิทธิสัญญาและความตกลงที่ได้ลงนามไว้โดยสอดคล้องกับผลประโยชน์ของประชาชนลาวและนโยบายสันติภาพและความเป็นกลางแห่งราชอาณาจักร โดยเฉพาะความตกลงนครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๖๒ และจะยกเลิกสนธิสัญญาและความตกลงทั้งปวงซึ่งขัดต่อหลักการเหล่านั้น

คำแถลงความเป็นกลางของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวนี้ จะได้ประกาศใช้ตามวิธีทางแห่งรัฐธรรมนูญ และจะมีผลใช้บังคับอย่างกฎหมาย

ราชอาณาจักรลาวขอวิงวอนต่อรัฐทั้งปวงที่เข้าร่วมในการประชุมระหว่างประเทศเพื่อระงับปัญหาลาว และรัฐอื่น ๆ ทั้งปวง ให้ยอมรับนับถืออธิปไตย

เอกราช ความเป็นกลาง เอกภาพ และบูรณภาพทางอาณาเขตของประเทศลาว ให้ปฏิบัติตามหลักการเหล่านี้ทุกประการ และให้ละเว้นจากการปฏิบัติใด ๆ ที่ขัดแย้งกับหลักการเหล่านี้

ยืนยันหลักการที่จะเคารพอธิปไตย เอกราช เอกภาพ และบูรณภาพทางอาณาเขตของราชอาณาจักรลาว และการไม่เข้าแทรกสอดในกิจการภายในของลาว ซึ่งมีอยู่ในความตกลงนครเจนีวา ค.ศ. ๑๙๕๔

กล่าวด้วยหลักการที่จะเคารพความเป็นกลางของราชอาณาจักรลาว

ตกลงกันว่า หลักการที่กล่าวข้างต้น ประกอบเป็นมูลฐานสำหรับการระงับปัญหาลาวโดยสันติ

ตระหนักอย่างยิ่งว่า เอกอภราชและความเป็นกลางของราชอาณาจักรลาว จะช่วยการพัฒนาระหว่างประชาชาติไทยโดยโดยสันติของราชอาณาจักรลาว และจะช่วยให้ความปรองดองและเอกภาพแห่งชาติในประเทศนั้นที่มีลุ่มพื้เมล็ด ตลอดจนจะช่วยเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย

๑. ขอประกาศอย่างหนักแน่น ตามเจตจำนงของรัฐบาลและประชาชนแห่งราชอาณาจักรลาว ดังได้แสดงไว้ในคำแถลงความเป็นกลางของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๖๒ ว่า รัฐบาลเหล่านี้ยอมรับนับถือ และจะเคารพและปฏิบัติตามอธิปไตย เอกอภราช ความเป็นกลาง เอกภาพ และบูรณภาพทางอาณาเขตแห่งราชอาณาจักรลาวในทุกวิถีทาง

๒. รับโดยเฉพาะว่า

(ก) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่กระทำ หรือมีส่วนร่วมในการกระทำในทางใด ๆ ซึ่งอาจจะทำให้อธิปไตย เอกอภราช ความเป็นกลาง เอกภาพ หรือบูรณภาพทางอาณาเขตของราชอาณาจักรลาวต้องเสื่อมเสียไป ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(ข) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่ใช้ หรืออุกกลานที่จะไร้อำลัษย์บังคับ หรือมาตรการอื่นใดซึ่งอาจทำให้สันติภาพในราชอาณาจักรลาวต้องเสื่อมเสียไป

(ค) รัฐบาลเหล่านี้จะละเว้นจากการเข้าแทรกสอดทั้งปวงในกิจการภายในของราชอาณาจักรลาว ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(ง) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่นำราชอาณาจักรลาว ไปจะเป็นในทางใดเข้าเป็นพันธมิตรทางทหารใด ๆ หรือเข้าร่วมในความตกลงอื่นใด ไม่ว่าจะทางทหารหรือทางอื่น ซึ่งเป็นการขัดแย้งกับความเป็นกลางของราชอาณาจักรลาว หรือจะไม่เชื่อเชิญ หรือสนับสนุนราชอาณาจักรลาวให้เข้าร่วมเป็นพันธมิตร เช่นว่านั้น หรือเพื่อทำความตกลง เช่นว่านั้น

(จ) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่กระทำการประสงคของราชอาณาจักรลาวในการที่ไมยอมรับนับถือความคุ้มครองของพันธมิตรหรือการร่วมกันทางทหารใด ๆ รวมทั้งองค์การ สบต.

(ฉ) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่นำกองทหาร หรือเจ้าหน้าที่ทหารต่างประเทศไม่ว่าในรูปใด ๆ เข้าไปในราชอาณาจักรลาว หรือจะไม่อำนวยความสะดวกหรือรู้เห็นเป็นใจด้วยประการใด ๆ ต่อการนำกองทหารหรือเจ้าหน้าที่ทหารต่างประเทศใด ๆ เข้าไปในราชอาณาจักรลาว

(ช) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่จัดตั้ง หรืออำนวยความสะดวกหรือรู้เห็นเป็นใจด้วยประการใด ๆ ต่อการจัดตั้งฐานทัพอากาศต่างประเทศใด ๆ จุดที่มั่นทางประเทศ หรือสถานที่ตั้งทางทหารต่างประเทศไม่ว่าประเภทใด ๆ ในราชอาณาจักรลาว

(ซ) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่ใช้อาณาเขตของราชอาณาจักรลาวเพื่อการแทรกสอดในกิจการภายในของประเทศอื่น

(ค) รัฐบาลเหล่านี้จะไม่ใช้อาณาเขตของประเทศใด ๆ รวมทั้งของประเทศตนเองเพื่อการแทรกสอดในกิจการภายในของราชอาณาจักรลาว

๑. วิจารณ์รัฐอื่น ๆ ทั้งปวงให้ยอมรับนับถือ เคารพ และปฏิบัติตามอธิปไตย เอกภพ และความเป็นกลาง กับตั้งเอกภาพ และบูรณภาพทางอาณาเขตแห่งราชอาณาจักรลาวในทุกวิถีทาง และให้ละเว้นจากการกระทำที่ขัดแย้งกับหลักการเหล่านี้หรือกับบทอื่น ๆ ของปฏิญานี้

๒. ในกรณีที่มีการละเมิด หรือการคุกคามที่จะละเมิดอธิปไตย เอกภพ ความเป็นกลาง เอกภาพ หรือบูรณภาพทางอาณาเขตของราชอาณาจักรลาว รับที่จะปรึกษาหารือร่วมกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวและระหว่างรัฐบาลเหล่านี้ เพื่อพิจารณามาตรการที่อาจปรากฏว่าจำเป็นเพื่อประกันการปฏิบัติตามหลักการเหล่านี้และบทอื่น ๆ ของปฏิญานี้

๕. ปฏิญญานี้จะยึดใช้บังคับเมื่อใดที่มีการลงนามกันแล้ว และปฏิญญานี้
พร้อมกันถ้าแสดงความเป็นกลางของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวลงวันที่ ๕ กรกฎาคม
ค.ศ. ๑๙๖๒ นี้ จะถือว่าประกอบเป็นความตกลงระหว่างประเทศ ปฏิญญานี้จะเก็บรักษา
ไว้ในสถานบรรณสารของรัฐบาลสหราชอาณาจักรและสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโชมะลิสต์
ซึ่งจะเป็นผู้จัดส่งสำเนาปฏิญญาที่รับรองว่าถูกต้องให้แก่รัฐผู้ลงนามอื่น ๆ และให้แก่อื่น ๆ
อื่น ๆ ทั้งปวงในโลก

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มผู้ลงนามข้างท้ายนี้ ได้ลงนามใน
ปฏิญญานี้แล้ว...

ทำขึ้นเป็นสองฉบับ ณ นครเจนีวา เมื่อวันที่ยี่สิบสาม กรกฎาคม คริสต์
ศักราช พันเก้าร้อยหกสิบสอง เป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาลาว
และภาษารัสเซีย ควบคู่กันแต่ละฉบับเป็นหลักฐานเท่าเทียมกัน

พิธีสาร ต่อท้ายปฏิญญาวาดวยความเป็นกลางของลาว

รัฐบาลแห่ง สหภาพพม่า ราชอาณาจักรกัมพูชา คานาดา สาธารณรัฐ
ประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาชนไทย เวียดนาม สาธารณรัฐฝรั่งเศส สาธารณรัฐ
อินเดีย ราชอาณาจักรลาว สาธารณรัฐประชาชนโปแลนด์ สาธารณรัฐเวียดนาม
ราชอาณาจักรไทย สหภาพสาธารณรัฐโซเวียต โชมะลีสต์ สหราชอาณาจักรบริเตน
ใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ และสหรัฐอเมริกา

โดยคำนึงถึงปฏิญญาวาดวยความเป็นกลางของลาวลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม
ค.ศ. ๑๙๖๒ โลกตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารนี้

(ก) คำว่า "เจ้าหน้าที่ทหารต่างประเทศ" จะรวมถึงบุคคลและ
ผู้แทนทหารต่างประเทศ ที่ปรึกษาทางทหารต่างประเทศ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ฝึกสอน
ผู้ให้คำปรึกษาหารือ นายช่างเทคนิค ผู้ตั้งเกณฑ์การเกณฑ์ และบุคคลฝ่ายทหารต่างประเทศ
อื่น ๆ รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกองทัพอากาศ ในประเทศลาว และพลเรือนลาว
ต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งกำลัง การบำรุงรักษา การเก็บ และการได้ประโยชน์
ซึ่งวัตถุประสงค์

(ข) คำว่า "คณะกรรมการ" จะหมายถึงคณะกรรมการระหว่าง
ประเทศเพื่อดูแลและควบคุมในประเทศลาวที่ได้ตั้งขึ้นตามความตกลงนครเจนีวา
ค.ศ. ๑๙๕๔ และประกอบด้วยผู้แทนของประเทศคานาดา อินเดีย และโปแลนด์
โดยมีผู้แทนของประเทศอินเดียเป็นประธาน

(ค) คำว่า "ประธานร่วม" จะหมายถึงประธานร่วมของการประชุม
ระหว่างประเทศเพื่อระงับปัญหาลาว ค.ศ. ๑๙๖๑ - ๑๙๖๒ และผู้รับหน้าที่สืบต่อมา
ในสำนักงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแห่งสันติภาพระหว่างปีนั้น

บริเตน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหภาพสาธารณรัฐโซเวียต
โฆเซ ดี สกัล ตามาลักซ์

(๘) คำว่า "สมาชิกของการประชุม" จะหมายถึงรัฐบาลของประเทศ
ต่าง ๆ ที่เข้าร่วมในการประชุมระหว่างประเทศเพื่อระงับปัญหาดาว ค.ศ. ๑๙๖๑-
๑๙๖๒

ข้อ ๒

กองทหารต่างประเทศทั้งประจำและไม่ประจำ หน่วยกำลังทางประเทศ
ที่ปฏิบัติการ เบียงทหาร และเจ้าหน้าที่ทหารต่างประเทศ จะต้องถอนออกจากประเทศลาว
โดยเร็วที่สุดที่อยู่ในวิสัยและในกรณีใดก็ตาม การถอนนี้จะต้องทำให้เสร็จสิ้นไปไม่เกิน
กว่าสามสัปดาห์ หลังจากที่เกิดกรณีการณ์การ ได้แจ้ง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวทราบ
ว่า ตามข้อ ๓ และข้อ ๑๐ แห่งพิธีสารนี้ คณะตรวจการของคณะกรรมการได้ไป
ประจำอยู่ ณ จุดทั้งปวงที่มีการถอนทหาร ออกจากประเทศลาว จุดเหล่านี้จะได้อำหนด
ขึ้นโดยรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวตามข้อ ๓ ภายในสามสัปดาห์หลังจากที่พิธีสารนี้มีผล
บังคับแล้ว คณะตรวจการจะต้องไปประจำอยู่ ณ จุดเหล่านี้ และคณะกรรมการจะ
ต้องแจ้งเรื่องนี้ให้รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวทราบภายในสัปดาห์วัน หลังจากที่ได้มี
การกำหนดจุดเหล่านี้แล้ว

ข้อ ๓

การถอนกองทหารต่างประเทศที่ประจำและไม่ประจำ หน่วยกำลังทางประเทศ
ประเทศที่ปฏิบัติการ เบียงทหาร และเจ้าหน้าที่ทหารต่างประเทศ จะต้องทำแต่เพียงตาม
เส้นทางและโดยผ่านจุดที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว เป็นผู้กำหนด โดยการปรึกษาหารือ
กันกับคณะกรรมการ ซึ่งจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการ ทราบล่วงหน้าถึงจุดและ
เวลาที่จะมีการถอน เรณวามันทั้งปวง

ข้อ ๔

การนำกองทหาร ต่างประเทศที่ประจำและไม่ประจำ หน่วยกำลังต่าง
ประเทศที่ปฏิบัติการ เบื้องทหาร และเจ้าหน้าที่ทหาร ต่างประเทศ เข้าไปในประเทศ
ลาวนั้น เป็นอันห้ามขาด

ข้อ ๕

รับทราบว่า รัฐบาลฝรั่งเศสและรัฐบาลลาวจะไต่หาข้อตกลงกันโดยเร็ว
ที่สุดที่จะโอนสถานที่ตั้งทางทหาร ของฝรั่งเศสในประเทศลาวให้แก่รัฐบาลแห่ง
ราชอาณาจักรลาว

ถ้ารัฐบาลลาวพิจารณาเห็นว่าจำเป็นแล้ว รัฐบาลฝรั่งเศสอาจถือเป็นชอบ
แก่นที่จะให้ขุมฝึกสอนทางทหารลาวฝรั่งเศสซึ่งมีจำนวนจำกัดที่แน่นอน อยู่ต่อไปใน
ประเทศลาวได้ชั่วระยะเวลาอันจำกัด เพื่อฝึกฝนทหาร ในกองทัพของประเทศลาว

รัฐบาลฝรั่งเศสและรัฐบาลลาวจะได้แจ้งให้สมาชิกของการ ประชุมทราบ
โดยทางประธาน รวมถึงความตกลงว่าด้วยปัญหาการ โอนสถานที่ตั้งทางทหาร ของ
ฝรั่งเศสในประเทศลาว และปัญหาการ ขุมฝึกสอนทางทหาร ลาวฝรั่งเศสโดย
รัฐบาลลาว

ข้อ ๖

การนำอาวุธ ยุทโธปกรณ์ และวัสดุสงครามโดยทั่ว ๆ ไป เข้าไปในประเทศ
ลาว เว้นแต่จำนวนอาวุธตามแบบฉบับเท่าที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะพิจารณา
เห็นว่าจำเป็นสำหรับการ ป้องกันแห่งชาติของตนนั้น เป็นอันห้ามขาด

ข้อ ๗

ทหารและพลเรือนชาวต่างประเทศทั้งปวงที่ไต่ถูกจับหรือกักกันระหว่างที่มี
การสู้รบกันในประเทศลาว จะได้รับการ ปลดปล่อยภายในสามสิบวัน หลังจากวันที่พิธีสาร

นี้ไม่มีบังคับ และรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะได้จัดส่งตัวให้แก่ผู้แทนของรัฐบาลต่างๆ แห่งประเทศที่บุคคลเหล่านั้นเป็นชนชาติเพื่อบุคคลเหล่านั้นจะไปยังจุดหมายปลายทางที่คนเลือกได้

ข้อ ๘

ประธานร่วมจะต้องได้รับรายงานจากคณะกรรมการ เป็นระยะ ๆ ไป อนึ่งคณะกรรมการ จะต้องรายงานต่อประธานร่วมโดยทันทีถึงการละเมิดหรือการคุกคามที่จะละเมิดพิธีสารนี้ การดำเนินการที่สำคัญทั้งปวงของคณะกรรมการตามพิธีสารนี้ และข้อความที่สำคัญอื่นใดซึ่งอาจช่วยเหลือประธานร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่ว่าในเวลาใด ๆ คณะกรรมการอาจขอความช่วยเหลือจากประธานร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการได้ และไม่ว่าในเวลาใด ๆ ประธานร่วมก็อาจให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการ เพื่อเป็นแนวทางทั่วไป

ประธานร่วมจะส่งรายงานและข้อความที่สำคัญอื่นใดที่ได้รับจากคณะกรรมการ ไปให้สมาชิกของการประชุมคราวเดียวกัน

ประธานร่วมจะดูแลการปฏิบัติตามพิธีสารนี้ และตามปฏิญญาว่าด้วยความมั่นคงกลางของประเทศลาว

ประธานร่วมจะได้แจ้งเรื่องราวต่าง ๆ ให้สมาชิกของการประชุมคราวเป็นนิจ และเมื่อเป็นการสมควรก็จะปรึกษาทวิภาคีกับสมาชิกของการประชุมด้วย

ข้อ ๙

คณะกรรมการ จะทำการดูแลและควบคุมการหยุดยิงในประเทศลาวด้วยความเห็นชอบของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว

คณะกรรมการ จะต้องปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้โดยความร่วมมืออย่างเต็มที่กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว และภายในกรอบของความตกลงหยุดยิงหรือข้อตกลงหยุดยิง

ซึ่งฝ่ายที่ครองอำนาจทางการเมืองทั้งสามในลาวหรือรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวได้
ทำขึ้น เป็นที่เข้าใจกันว่า ความรับผิดชอบเพื่อให้มีการหยุดยิงยังคงอยู่กับทั้งสามฝ่าย
ที่เกี่ยวข้อง และกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวภายหลังที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้ว

ข้อ ๑๐

คณะกรรมการจะตกลงดูแลและควบคุมการถอนทหาร ทางประเทศได้ประจำ
และไม่ประจำหน่วยกำลังทางประเทศที่ปฏิบัติการ เบียงทหาร และเจ้าหน้าที่ทหาร ทาง
ประเทศ คณะกรรมการที่คณะกรรมการส่งไปเพื่อความมุ่งประสงค์เหล่านี้ จะต้อง
ประจำอยู่เหล่านี้ จะต้องประจำอยู่ตลอดระยะเวลาของการถอนทหาร ณ จุดทั้งปวงที่มีการ
ถอนทหารออกจากประเทศลาว ตามที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวได้กำหนดขึ้นโดย
การปรึกษาร่วมกับคณะกรรมการตามข้อ ๓ แห่งพิธีสารนี้

ข้อ ๑๑

คณะกรรมการจะต้องสืบสวนกรณีที่มีเหตุอันสมควรที่จะพิจารณาว่าได้
เกิดการละเมิดข้อ ๘ แห่งพิธีสารนี้ขึ้นแล้ว

เป็นที่เข้าใจกันว่าในการปฏิบัติหน้าที่นี้ คณะกรรมการจะกระทำไปด้วย
ความเห็นชอบของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว คณะกรรมการจะได้ทำการสืบสวน
โดยการร่วมมืออย่างเต็มที่กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว และจะต้องแจ้งให้
ประธานร่วมทราบโดยทันทีถึงการ ละเมิดและการคุกคามที่จะละเมิดใด ๆ ข้อ ๘
รวมทั้งการดำเนินการที่สำคัญทั้งปวงที่คณะกรรมการได้ปฏิบัติไปตามข้อนี้ และ
ตามข้อ ๘

ข้อ ๑๒

คณะกรรมการจะต้องช่วยเหลือรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวในกรณีที่มี
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวพิจารณาเห็นว่าอาจมีการ ละเมิดข้อ ๖ แห่งพิธีสารนี้ขึ้น
แล้ว ความช่วยเหลือนี้จะให้ตามคำขอของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว และโดย

การร่วมมืออย่างเต็มที่กับรัฐบาลนั้น

ขบ ๑๓

คณะกรรมการมาธิการ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามพินัยกรรมนี้ โดยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว เป็นที่เข้าใจกันว่า รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว ในทุกระดับจะให้ความช่วยเหลือทั้งปวงที่อยู่ในวิสัยแก่คณะกรรมการมาธิการในการปฏิบัติหน้าที่เหล่านี้ของคณะกรรมการ และจะต้องใช้มาตรการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อประกันความปลอดภัยของคณะกรรมการ และคณะกรรมการของคณะกรรมการมาธิการ ในระหว่างการปฏิบัติกิจการ ของตนในประเทศลาว

ขบ ๑๔

คณะกรรมการมาธิการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นองค์การ เคียวของการ ประชุมระหว่างประเทศเพื่อระงับปัญหาลาว ค.ศ. ๑๙๖๑ - ๑๙๖๒ สมาชิกของคณะกรรมการ จะต้องปฏิบัติงานอย่างกลมเกลียวและโดยความร่วมมือซึ่งกันและกันด้วยความมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหาทั้งปวงภายในข้อกำหนดแห่งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการมาธิการในปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการ ละเมิดข้อ ๒, ๓, ๔ และ ๕ ของพินัยกรรมนี้ หรือข้อการหยุดยั้งที่ได้อ้างถึงในข้อ ๘ ข้อยุติในปัญหาสำคัญที่ส่งไปยังประธานร่วม และขอแนะนำทั้งปวงของคณะกรรมการ จะรับเอาได้โดยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ สำหรับปัญหาอื่น ๆ รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับวิธีดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการริเริ่มและการดำเนินงานสืบสวน (ข้อ ๑๕) คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ จะรับเอาได้โดยคะแนนเสียงข้างมาก

ขบ ๑๕

ในการปฏิบัติหน้าที่เฉพาะ ซึ่งระบุไว้ในข้อที่เกี่ยวข้องของพินัยกรรมนี้ คณะกรรมการมาธิการจะต้องทำการ สืบสวน (โดยตรงหรือโดยส่งคณะกรรมการ) เมื่อมีเหตุ

ผลอันสมควรที่จะพิจารณาเห็นว่าได้เกิดการละเมิดขึ้นแล้ว การสืบสวนเหล่านี้จะไต่ดำเนินไปตามคำขอร้องของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว หรือด้วยความริเริ่มของคณะกรรมการมาธิการ ซึ่งจะปฏิบัติไปด้วยความเห็นชอบของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว

ในกรณีหลังนี้ การวินิจฉัยว่าด้วยการริเริ่มและการดำเนินการสืบสวนเช่นนั้น จะต้องกระทำในคณะกรรมการมาธิการด้วยคะแนนเสียงข้างมาก

คณะกรรมการมาธิการจะต้องเสนอรายงานว่าด้วยการสืบสวนที่ได้ตกลงกันแล้วซึ่งอาจแสดงถึงข้อแตกต่างที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างสมาชิกของคณะกรรมการมาธิการ ในปัญหาข้อใดโดยเฉพาะได้

ข้อยุติและขอแนะนำของคณะกรรมการมาธิการ อันเป็นผลจากการสืบสวน จะรับเอาไต่ด้วยความเห็นชอบเป็นเอกฉันท์

ข้อ ๑๖

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการมาธิการ เมื่อจำเป็นจะแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งรัฐสมาชิกทั้งสามของคณะกรรมการมาธิการจะต้องมีผู้แทนจำนวนเท่ากันในคณะกรรมการมาธิการนั้น แต่ละรัฐสมาชิกของคณะกรรมการมาธิการจะต้องประกันว่า จะมีผู้แทนของตนเองประจำอยู่ที่ในคณะกรรมการมาธิการและคณะกรรมการ และในกรณีที่ผู้แทนคนใดไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็จะต้องส่งผู้แทนใหม่ไปปฏิบัติหน้าที่แทนโดยพลัน

เป็นที่เข้าใจกันว่า การจัดส่งคณะกรรมการไปปฏิบัติภาระเฉพาะต่าง ๆ นั้น ไต่กระทำไปด้วยความเห็นชอบของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว จุดต่าง ๆ ที่คณะกรรมการมาธิการและคณะกรรมการจะพึงไปเพื่อทำการสืบสวน และระยะเวลาที่จะอยู่ ณ จุดเหล่านั้น จะได้กำหนดขึ้นตามความต้องการของการสืบสวนโดยเฉพาะนั้น

ข้อ ๑๗

คณะกรรมการมาธิการ จะต้องมิใช่สำหรับใช้เครื่องใช้ในการสื่อสาร และการขน

สิ่งที่ต้องการ สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ สิ่งเหล่านี้ตามปกติรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวจะ
 ต้องเป็นผู้จัดหาให้คณะกรรมการด้วยการจ่ายเงินให้ตามข้อกำหนดที่ต่างฝ่ายต่าง
 รับผิดชอบ ส่วนสิ่งที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวไม่อาจจัดหาให้ได้ คณะกรรมการจะจัด
 ให้ได้มาจากแหล่งอื่นเป็นที่เข้าใจกันว่า เครื่องใช้ในการสื่อสารและการขนส่งจะอยู่
 ภายใต้การควบคุมทางมรดกของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๔

ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนั้น สมาชิกของการประชุม
 จะเป็นผู้เบิกค่า

(ก) รัฐบาลแห่งประเทศแคนาดา อินเดีย และโปแลนด์ จะเป็นผู้จ่ายเงิน
 เคื่องและเบี้ยเลี้ยงส่วนบุคคลแก่สมาชิกของตน ซึ่งเป็นบุคคลในคณะผู้แทนของตนในคณะ
 กรรมการ และองค์การประกอบของคณะกรรมการ

(ข) ความรับผิดชอบขั้นแรกสำหรับการจัดหาที่พักสำหรับคณะกรรมการ
 และองค์การประกอบของคณะกรรมการนั้น จะตกอยู่กับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาว
 ซึ่งจะต้องจัดหาบริการท้องถิ่นอื่น ๆ เท่าที่เหมาะสมให้ด้วย คณะกรรมการจะเรียก
 ใช้เงินจากกองทุนที่อ้างถึงในอนุวรรค (ค) ข้างล่างเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายใด ๆ ในท้องถิ่น
 ที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวไม่ต้องการ

(ค) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ทั้งปวงที่เป็นทุนหรือที่คงมีเป็นประจำอันเกิดขึ้นแก่
 คณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จะจ่ายจากกองทุนซึ่งสมาชิกของการประชุม
 ทั้งปวงจะจ่ายเงินบำรุงตามส่วนดังต่อไปนี้

รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ฝรั่งเศส สหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเช
 ลิสต์ สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา จะจ่ายเงินบำรุงรัฐบาลละร้อยละ ๑๗.๖

รัฐบาลแห่งประเทศพม่า กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยเวียดนามลาว
 สาธารณรัฐเวียดนาม และประเทศไทย จะจ่ายเงินบำรุงรัฐบาลละร้อยละ ๑.๕

รัฐบาลประเทศแคนาดา อินเกีย และโปแลนด์ ในฐานะที่เป็นสมาชิกของ คณะกรรมาธิการ จะจ่ายเงินบำรุงรัฐบาลละร้อยละ ๑

ข้อ ๑๙

ไม่ว่าในเวลาใด ถ้ารัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวหรืออง และไม่ว่าในกรณีใดไม่เกินกว่า ๓ ปี หลังจากวันที่พิธีสารนี้มีผลใช้บังคับ ประชากรรวมจะต้องเสนอรายงานพร้อมด้วยข้อแนะนำที่เหมาะสมว่าด้วยปัญหาการ เล็กคณะกรรมาธิการ คอสมานิกของการประชุมเพื่อพิจารณาก่อนที่จะทำรายงานเช่นนั้น ประชากรรวมจะต้องทำการปรึกษาหารือกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรลาวและคณะกรรมาธิการ

ข้อ ๒๐

พิธีสารนี้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการลงนามกันแล้ว

พิธีสารนี้จะเก็บรักษาไว้ในสถานบรรณสารของรัฐบาลสหราชอาณาจักรและสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตโซเชตลิสต์ ซึ่งจะจัดส่งสำเนาที่รับรองว่าถูกต้องของพิธีสารให้แก่รัฐบาลลงนามอื่น ๆ และให้แก่รัฐอื่น ๆ ทั้งปวงในโลก

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มลงนามข้างท้ายนี้ ได้ลงนามในพิธีสารนี้แล้ว

ทำขึ้นเป็นสองฉบับ ณ นครเจนีวา เมื่อวันที่ยี่สิบสาม กรกฎาคม คริสต์ศักราช พันเก้าร้อยหกสิบสอง เป็นภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาลาวและภาษารัสเซีย ควบทุกแคว้นฉบับเป็นหลักฐานเท่าเทียมกัน

รายนามคณะรัฐบาลสมัยที่ ๒

(พ.ศ. ๒๕๐๕)

ฝ่ายกลาง

๑. เจ้าสุวรธัญมา	นายกรัฐมนตรีและ ร.มว. ป้องกันประเทศ
๒. ท้าวเพ็ง พงศ์สุวรรณ	ร.มว. มหาดไทย
๓. ท้าวกนิม พลเสนา	ร.มว. ศาสนา
๔. ท้าวคำสุก แก้วหล้า	ร.มว. สาธารณสุข
๕. เจ้าศรีสุมัง ศรีเฉลิมศักดิ์	ร.มว. ไปรษณีย์และโทรคมนาคม
๖. นายพลเชื้อน มงคลวิไล	รมช. นักรบเก่า
๗. ท้าวคำเพ็ง มุขมา	รมช. ปรับปรุงหมู่บ้าน

ฝ่ายกลางที่เวียงจันทน์

๘. ท้าวคุณอน วรวงศ์	ร.มว. ยุติธรรม
๙. ท้าวโงน ณะนิกร	ร.มว. โยธาธิการและขนส่ง
๑๐. ท้าวบุญทัน ทรงวิไล	ร.มว. ข้าราชการ
๑๑. ท้าวแก้ว วิภากร	รมช. ประชาสงเคราะห์

ฝ่ายขวา

๑. นายพลกนิม หน่อสุวรรณ	รองนายกรัฐมนตรีและร.มว. คลัง
๒. ท้าวเหลื่อม อินทร์เชียงใหม่	ร.มว. ศึกษาธิการ
๓. ท้าวบุญทรง วรวงศ์	รมช. ศึกษาธิการ
๔. ท้าวพวงเพชร พรรณเรศ	รมช. คลัง

ฝ่ายชาย

๑. เจ้าสุภานุวงศ์	รองนาบกรัฏมนตรีและ รพว. เสรษฐกิจ
และแดนตั้ง
๒. ท้าวภูมี วงเวโรจิตร	รพว. แดงขาวและโพนดเอการ
๓. เจ้าสุก วงศศักดิ์	รพช. โยธาธิการ และขนส่ง
๔. ท้าวคำเนือง อุนาโลม	รพช. เสรษฐกิจและแดนตั้ง

ผนวก ง.

รัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรลาว

ฉบับวันที่	๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๐
แก้ไขเมื่อวันที่	๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๒
"	๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๕
"	๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๙
"	๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๐
"	๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๔
"	๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘

บทนำ

ประเทศลาวรู้สึกแน่วจริงว่า อนาคตของคนจะมีกำลังอยู่ใก้ใกล้เพราะการรวบรวม
 แฉวงทั้งหมดของประเทศเข้าด้วยกัน ถึงประวัติศาสตร์ของคนที่เคยมีมาแล้ว จึงยังยืน
 ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว และความเป็นเอกราชของคนอย่างสง่างาม

ปวงชนชาวลาวยังยืนความจงรักภักดีที่ต่อระบอบ มีพระมหากษัตริย์ และ
 พระบรมราชวงศ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าศรีสว่างวงศ์ พระเจ้าแผ่นดินแห่งประเทศลาว

ปวงชนชาวลาวยุติว่า คนประสงค์ให้มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย

รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีรัฐธรรมนูญเสรีภาพของพลเมืองลาวเป็นแก่นสิทธิเสรีภาพต่อหน้า
 กฎหมาย สิทธิได้รับความป้องกันในการกินอยู่ ในการเชื่อถือ และอื่น ๆ ที่ถูกของตาม
 กฎหมายและบังคับให้พลเมืองลาวปฏิบัติ การรับใช้ประเทศชาติ การนับถือ ความเชื่อถือ
 ความสามัคคีหน้าทีในครอบครัว การพากเพียรต่อการทำงาน และต่อการศึกษา การซื่อสัตย์
 สุจริต และการเคารพนับถือกฎหมาย

หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๑ ประเทศไทยลาวเป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว แยกออกจากกันไม่ได้ และอยู่ในระบอบประชาธิปไตย นครหลวงคือ เวียงจันทน์

มาตรา ๒ ธงชาติลาว เป็นพื้นธงสีแดง อยู่ใจกลางมีรูปช้างเผือกสามหัว ตามประเพณี วางอยู่บนแท่นห้าชั้น และกางเขรศักดิ์สิทธิ์

เพลงชาติได้ชื่อว่า "ชาติลาว" เนื้อร้องและทำนองมีกฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยมาจากปวงชนชาวลาว พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนี้ ตามบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๔ บุคคลที่นับว่าเป็นพลเมืองลาว คือ บรรดาบุคคลที่ได้ตั้งภูมิลำเนาอยู่ในดินแดนลาวเป็นแกนสารจริงแท้ และบ่อยครั้งมีสัญชาติอื่นมาก่อนแล้ว

การเข้าเป็นสัญชาติลาว และเสียสัญชาติลาวนั้นมีกฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามขอบเขตของกฎหมายนั้น คือ บรรพชนชาวลาวพื้นถิ่นวัยชราอายุทั้งชายและหญิง (พื้นถิ่นวัยชรา หมายความว่า มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป) ที่ยังมีสิทธิพลเมือง และหน้าที่การเมืองอยู่

มาตรา ๖ ภาษาลาวเป็นภาษาราชการ

มาตรา ๗ พุทธศาสนา เป็นศาสนาของลาว พระมหากษัตริย์ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภ์

หมวด ๒ พระมหากษัตริย์

มาตรา ๘ พระราชบัลลังก์ประเทศลาวได้แก่พระราชหัตถ์หรือพระบรมราชวงศ์ฝ่ายชายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าศรีสว่างวงศ์ ตามลำดับฐานะพระบรมราชวงศ์ และตามกฎหมายเถียรบาลที่กล่าวไว้จำเพาะ

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสูงสุดของประเทศองค์พระมหากษัตริย์ ทรง
ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะล่วงเกินมิได้ พระมหากษัตริย์ทรงเป็น
พุทธมามกะอย่างแท้จริง

มาตรา ๘ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งอำนาจ แดงทั้งองค์ จะสืบราชสมบัติ
และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจดั่งการ แดงทั้งนอกด้วย

การ แดงทั้งนี้ให้ทำตามประเพณี พระบรมมหาราชวัง และตามกฎหมาย
ว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ที่เคยมา

เมื่อพระราชบัลลังก์หากว่างเปล่า และพระมหากษัตริย์ หากยังบอตันได้
แแดงทั้งผู้สืบราชสมบัติไว้ การ แดงทั้งพระมหากษัตริย์องค์ใหม่ เป็นหน้าที่ของสภาหลวง
แห่งชาติจะได้ประชุมรับรองเอาพระมหากษัตริย์องค์ใหม่ ตามคำเสนอของกองประชุม
ราชมนตรี

มาตรา ๑๐ เมื่อองประชุม ราชมนตรีพิจารณาเห็นว่า พระมหากษัตริย์บอทรง
บริหารราชการได้ เนื่องจากบอถูกต้องตามกฎหมาย หรือเนื่องจากพระองค์ทรงมีสุขภาพ
บอสมบูรณ์ ตามความเห็นของนายแพทย์ผู้มีอำนาจประกอบหน้าที่ หรือถ้าหากว่าพระมหา
กษัตริย์ยังทรงพระ เยาว์อยู่จะแมนผู้สำเร็จราชการ แทนพระองค์บริหารราชการแทน

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แมนองครุชทายาท ถ้าว่าองครุชทายาทได้
ถูกแแดงตั้งไว้ และพันเกษียรอายุแล้ว เมื่อองครุชทายาทหากยังบอตันได้ทรงแแดงตั้ง
หรือเมื่อเห็นวองครุชทายาทของสามารถบริหารราชการได้ เนื่องจากบอถูกต้องตาม
กฎหมาย หรือเนื่องจากพระองค์มีสุขภาพบอสมบูรณ์ ถึงกล่าวไว้บนนี้ ผู้สำเร็จราชการ
แทนพระองค์จะต้องเป็นพระบรมวงศานุวงศ์องค์ใดองค์หนึ่ง ซึ่งสภาราชนมนตรี เป็น
ผู้เลือกตั้งโดยความเห็นของสภาแห่งชาติ

ระเบียบแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระมหากษัตริย์ที่กล่าวไว้ใน ๓ วรรคข้างบนนี้ ให้เป็นที่ใช้ได้เหมือนกัน ในเมื่อพระมหากษัตริย์ยังทรงพระเยาว์อยู่

มาตรา ๑๑ ก่อนจะเข้ารับหน้าที่ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระมหากษัตริย์ต้องปฏิญาณตน ในวัดใหญ่ที่เวียงจันทน์ ท่อนามบรรดาศาสนิกสภาแห่งชาติ และกองประชุมมนตรีว่า "ข้าพเจ้าขอปฏิญาณตนว่า จะถือศรัทธาสุจริตต่อพระมหากษัตริย์ต่อรัฐธรรมนูญ ต่อกฎหมายพระราชอาณาจักร และขอรับใช้เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ เต็มความสามารถ"

มาตรา ๑๒ ในระหว่างที่ยังบอแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระมหากษัตริย์ขึ้นนั้น กองประชุมราษฎรมนตรีจะได้บริหารราชการแผ่นดินแทน เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงประทับอยู่ในพระราชอาณาจักรลาวชั่วคราว ก็เป็นกองประชุมราษฎรมนตรีนี้ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนเหมือนกัน ในสองสถาน กองประชุมราษฎรมนตรีต้องอยู่ประจำการปกติ

มาตรา ๑๓ พระมหากษัตริย์ทรงออกพระราชโองการ ประกาศให้บรรดากฎหมายซึ่งสภาแห่งชาติได้ลงมติเห็นชอบตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๐ พระมหากษัตริย์ทรงบัญญัติระเบียบต่าง ๆ ทางพระราชโองการ ตามคำเสนอของกองประชุมรัฐบาล โดยที่รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบ เช่นนามรับรอง

เมื่อนักประชุมสภาแห่งชาติบอได้ เนื่องจากมีเหตุการณ์พิเศษเกิดขึ้น และเมื่อได้ตกลงกับกรรมการสภาที่อยู่ประจำแล้ว พระมหากษัตริย์ทรงมีสิทธิออกพระราชโองการ วางระเบียบให้ใช้เป็นกฎหมายได้ แต่ต้องให้สภาแห่งชาติรับรอง เห็นชอบตล ภายหลัง

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิลงพระนามในหนังสือสัญญาต่างประเทศ

พระมหากษัตริย์ทรงให้สัตยาบัน หนังสือสัญญานั้นไว้ได้ ในเมื่อสภาแห่งชาติเห็นชอบด้วย

มาตรา ๑๔ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพลาว พระมหากษัตริย์จะทรงประกาศสงครามได้ ก็ต่อเมื่อมีความสมยอมจากสภาแห่งชาติที่จะได้ลงมติรับรองโดยคะแนนเสียง ๒ ส่วน ๑ ในจำนวนทั้งหมดของสมาชิก

มาตรา ๑๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิในการแต่งตั้ง และประทานยศบรรดาศักดิ์แก่ข้าราชการพลเรือน และทหารตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิในการให้อภัยโทษ และถอนโทษ

มาตรา ๑๗ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจบริหาร โดยทางคณะรัฐมนตรีที่พระองค์ทรงตั้งขึ้น เมื่อได้รับความไว้วางใจจากสภาแห่งชาติแล้ว เว้นแต่ในกรณีพิเศษดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๘

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานกองประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อพระองค์ทรงมีพระราชกิจ พระองค์จะทรงมอบให้บุคคลพระเนตรพระกรรณ เป็นประธานแทนพระองค์ก็ได้

มาตรา ๑๘ นอกจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ พระมหากษัตริย์ทรงมีสิทธิใช้สังหาริมทรัพย์แผ่นดิน และรวมเข้าเป็น "พระราชสมบัติ"

พระราชสมบัติเหล่านี้มี

ก. พระราชสมบัติที่เป็นสังหาริมทรัพย์ คือ พระราชวังหอโอง อุตยานป่าไม้ และที่ตั้งพระศพ

ข. พระราชสมบัติที่เป็นสังหาริมทรัพย์ คือ เครื่องเพชรพลอย พิพิธภัณฑสถาน เครื่องใช้ตกแต่งในพระราชวัง

หมวด ๑ กองประชุมรัฐมนตรี

มาตรา ๑๘ พระมหากษัตริย์ทรงเลือกตั้งรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีจัดตั้งรัฐบาลแล้วเสนอให้สภาแห่งชาติรับรอง

นายกรัฐมนตรี และบรรดารัฐมนตรีจะได้รับแต่งตั้งขึ้น ก็ต่อเมื่อสภาแห่งชาติได้ลงมติไว้วางใจ โดยมีเสียงกว่าครึ่ง - จำนวนสมาชิกที่มาประชุม โดยขอนับผู้แทนราษฎรที่จะเข้าร่วมรัฐบาล ซึ่งขอมีสหัตถ์ออกเสียงได้ ในการลงมติรับรองเอารัฐบาลนี้

เมื่อได้รับการแต่งตั้งแล้ว และก่อนที่จะเข้ารับหน้าที่นั้น คณะรัฐบาลจะต้องปฏิญาณตนในวคิใหญ่ที่เวียงจันทน์ ต่อหน้ารัฐบาลและสมาชิกสภาแห่งชาติว่า "ข้าพเจ้าขอปฏิญาณตนว่าจะซื่อสัตย์สุจริตต่อพระมหากษัตริย์ จะซื่อสัตย์สุจริตต่อรัฐธรรมนูญ และจะป้องกันพระมหากษัตริย์ และจะป้องกันรัฐธรรมนูญ และขอรับใช้ประเทศชาติ และประชาชน โดยความเอาใจใส่และความซื่อสัตย์"

เมื่อตำแหน่งนายกรัฐมนตรีหากว่างเปล่า ด้วยมรณกรรม พระมหากษัตริย์จะทรงเลือกเอาผู้หนึ่ง ในจำนวนคณะรัฐมนตรีที่ยังอยู่ในตำแหน่งนั้น เป็นนายกรัฐมนตรีชั่วคราว แล้วนายกรัฐมนตรีใหม่จะต้องมาขอความไว้วางใจจากสภาแห่งชาติ ในเวลาอันควรถึงระบุมว้ในวรรค ๒ แห่งมาตรานี้

อย่างไรก็ดี นอกจากกรณีปกติที่ได้ระบุมว้ในมาตรา ๑๘ ข้างบนนี้ เนื่องจากมีความจำเป็นในการรักษาผลประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของราชอาณาจักรไว้ ในเมื่อความเป็นอยู่ของราชอาณาจักร หากถูกคุกคามให้รัฐบาลที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเวลานั้น เสนอให้สภาแห่งชาติและกองประชุมรัฐมนตรี ร่วมกันเปิดสภาหลวงขึ้น และเพื่อให้พระบาทสมเด็จพระเจ้ามหาชัยวิศทรงประกอบรัฐบาลขึ้นด้วยพระองค์เอง หรือว่าจะทรงแต่งตั้งรัฐบาลตามที่พระองค์จะทรงเลือกเอาด้วยพระองค์เองก็ได้ โดยมีมติให้ขออนุมัติ

ถึงได้ระบุไว้ในมาตรา ๒๑ ในกรณีดังกล่าวนี้ บอจ่าเป็นจะต้องขอความไว้วางใจ
จากสภา

รัฐบาลที่ประกอบขึ้นในกรณีพิเศษนี้ ให้ดำรงตำแหน่งอยู่ตามกำหนดเวลา
ที่สภาหลวงจะได้กำหนดไว้ โดยเสียง ๒ ใน ๓ ของสมาชิกที่เข้าประชุม กำหนด
เวลาดังกล่าวนี้ อาจขยายออกไปได้อีก ต่อเมื่อสภาแห่งชาติ หากเห็นดีด้วย

เมื่อพระมหากษัตริย์ทรงพอพระทัยรับรองวิธีการจำเป็นอันเนื่องมาจากกรณี
พิเศษเช่นนี้ ให้รัฐบาลที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ในเวลานั้น มอบอำนาจบริหารแก่พระมหา
กษัตริย์

มาตรา ๒๐ บรรดา รัฐมนตรีจะเลือกเอาบุคคลในหรือนอกสภาแห่งชาติ
ก็ได้ หน้าที่ผู้แทนราษฎรขัดแย้งกับหน้าที่รัฐมนตรี แต่ผู้แทนราษฎรที่เป็นรัฐมนตรีนั้น
ย่อมมีสิทธิไว้วางใจหรือติเตียนรัฐบาลได้

มาตรา ๒๑ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีแต่ละคน เป็นผู้ว่าการ กระทรวงหนึ่ง
หรือหลายกระทรวงก็ได้ และมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย จะตั้งรัฐมนตรีช่วยว่าการก็ได้
โดยบรรจุเข้าในตำแหน่ง ตามระเบียบวิธีและเงื่อนไข อย่างเดียวกันกับที่บ่งไว้
เฉพาะรัฐมนตรี

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทุกคน ต้องรับผิดชอบร่วมกันในนโยบายการเมือง
ทั่วไป และรับผิดชอบในการปฏิบัติในลาวต่อสภาแห่งชาติ (ในลาว = ของแต่ละคน)

ในฐานะพิเศษ ให้มีรองนายกรัฐมนตรีผู้หนึ่ง แต่ให้มีหน้าที่ ส่วนตำแหน่ง
รัฐมนตรีล่อยนั้น บดให้มีการบรรจุเข้าในตำแหน่ง ให้ทำตามระเบียบวิธีและเงื่อนไข
อย่างเดียวกัน

บรรดา รัฐมนตรีจะได้รับเงินบำนาญตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

มาตรา ๒๒ เมื่อสภาแห่งชาติหากบอให้ความไว้วางใจแก่รัฐบาล หรือหาก
ได้ลงมติ ตีเตียนรัฐบาลแล้ว รัฐบาลต้องออกจากตำแหน่งตั้งคณะ

การลงมติให้ความไว้วางใจ หรือตีเตียนรัฐบาลนั้น จะทำได้หลังจากเวลา
ยื่นข้อเสนอมาแล้วระหว่าง ๒๔ ชั่วโมง และจะให้ใช้ได้เมื่อเสียงกว่าครึ่งของสมาชิก
ที่มาประชุมกัน โดยบอณันบุแทนราษฎร ที่อยู่ในคณะรัฐบาล

การลงมติเกี่ยวกับบุคคลให้เป็นไปทางลับเสมอ แต่การลงมติไว้วางใจหรือ
ตีเตียนรัฐบาลนั้น จะเป็นทางลับหรือเปิดเผยก็ได้

คณะรัฐบาลที่ลาออกนั้น จะได้ดำเนินการงานต่อไปจนกว่าคณะรัฐบาลใหม่
จะเข้ารับหน้าที่แทน

มาตรา ๒๓ รัฐมนตรีทุกคนต้องรับผิดชอบทางอาญา หรือกระทำผิดกฎหมาย
ฐานกบฏโทษ และโทหนาทูโทษ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีจะถูกสภาแห่งชาติฟ้องร้องก็ได้ และในกรณีนี้ คือ กองประชุมราช
มนตรี ซึ่งประกอบขึ้นเป็นศาลสูงสุด เป็นผู้พิพากษาโทษตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เพื่อจะให้มีการประชุมได้ สภาแห่งชาติต้องประกอบด้วยสมาชิก จำนวน
๒ ใน ๓ ของผู้แทนราษฎรทั้งหมด

สภาแห่งชาติจะฟ้องร้องรัฐมนตรีได้ ก็ต่อเมื่อมีการลงมติ หากมีเสียง ๒
ใน ๓ ในจำนวนผู้แทนราษฎรที่มาประชุม

หมวด ๔ สภาแห่งชาติ

มาตรา ๒๔ สภาแห่งชาติประกอบด้วยสมาชิกที่ประชาชนทั่วไปเลือกตั้ง
ขึ้นทุกกระยะ ๕ ปี ตามบทบัญญัติไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง เว้นแต่กรณีพิเศษที่มีบัญญัติไว้ใน
มาตรา ๒๕ ข้างล่างนี้

สมาชิกของสภาแห่งชาติ ย่อมเป็นผู้แทนปวงชนชาวลาวทั่วประเทศ บอ
แมนแทนเฉพาะแต่ผู้เลือกตั้งคนเท่านั้น ผู้แทนราษฎร ไม่ได้อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ
มอบหมายใด ๆ

มาตรา ๒๕ สภาแห่งชาติชุดใด มีอำนาจอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๕ ปี
สภาแห่งชาติรวมประชุมกันเป็นสมัยสามัญประจำทุกปี ตามกฎหมายเรียกของพระมหา
กษัตริย์ ปีใดก็ตามที่กำหนด ๕ เดือน นับแต่วันที่ ๑๑ เมษายน (๑๑ พฤษภาคมไป) พระมหา
กษัตริย์จะทรงสั่งให้ยกเลิกกำหนดนี้ไปอีก หรือจะทรงสั่งให้ปิดประชุมสภาแห่งชาติก่อนสิ้น
กำหนดก็ได้

นอกจากนี้พระมหากษัตริย์จะทรงเรียกประชุมสภาแห่งชาติสมัยวิสามัญก็ได้
โดยทรงใช้พระราชอำนาจของพระองค์เอง โดยคำเสนอของรัฐบาล หรือโดยคำร้อง
ขอของแต่ละกรมการประจำสภาแห่งชาติ หรือโดยคำร้องขอของสมาชิกสภาแห่งชาติ
อย่างน้อยครั้งหนึ่งในจำนวนทั้งหมด

พิธีเปิดหรือปิดประชุมอย่างสง่างามเช่นนั้น จะเป็นพระมหากษัตริย์เสด็จโดย
พระองค์เอง หรือจะเป็นผู้ทางพระองค์มาทำก็ได้

ในกรณีที่มีการจลาจลอย่างร้ายแรง หรือมีศึกสงครามเกิดขึ้นที่จะพาให้สูญ
เสียความเป็นอยู่ของประเทศชาติ และโดยจำเป็นต้องรักษาและป้องกันอธิปไตย
เอกราชของเขตน่านแดนดิน และความเป็นกลางของพระราชอาณาจักร โดยเห็นว่าเป็น

การสละยศที่จะจัดใหม่การเลือกตั้งชนโคธเน การเลือกตั้งเอาผู้แทนราษฎรชุดใหม่ จะเคลื่อนย้ายไปในส่วนหนึ่งซางหนากโค การเคลื่อนย้ายการเลือกตั้งน กองประชุมหลวงเป็นผู้ออกความเห็นของประชุมหลวงนี้จะถูกเรียกให้เขามาประชุมตามความเสนของรัฐบาล ทียงปฏิบัตินาที่อยู่วันกำหนดเลือกตั้งในสถานหนึ่งคพระมหากษัตริยะทรงกำหนดใหม่ชนควยพระองค์เอง

ในชวระยะรอกอยใหม่การเลือกตั้งชนโคธเน พระมหากษัตริยะทรงมีสิทธิรับสั่งให้ไปตคามวิธทางการอยางใดอยางหนึ่ง ในสามวิธดังต่อไปนี้

หรือ ให้สภาแห่งชาติที่พพจากตำแหน่งไปแฉวนนี้ รักษาอำนาจและหน้าที่ของนไปไดจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งเอาผู้แทนชุดใหม่

หรือ ให้มีการแต่งตั้งเอาผู้แทนชุดใหม่ ที่คเห็นชุดเก่า ที่พพตำแหน่งไป หลังจากโคลงประชามคิอยางงาย ๆ

หรือ ให้มีการแต่งตั้งคามวิธการดำเนินอยางงาย ๆ โดยอาศัยการลงคะแนนเสียงเป็นชน เพื่อคเลือกเอาผู้แทนราษฎรมาประกอบเป็นสภาแห่งชาติ

ในสถานโลกคาม วิธการเลือกตั้งเอาผู้แทนราษฎร หรือการแต่งตั้งเอาผู้แทนราษฎรนี้ จะได้นับผู้คไว้ในพระรารโองการ ซึ่งกองประชุมคณะรัฐมนตรีโคคกลางวางระเบียบขึ้นไว้ โดยความเห็นชอบจากสภาราชนมนตรี

เงอพระองค์หากมีพระรารประสงค์ พระมหากษัตริยะทรงเพิ่มจำนวนผู้แทนราษฎรชนอีกโค แต่จากการเพิ่มจำนวนนี้ไม่ให้เกินหนึ่งในสามของจำนวนผู้แทนราษฎรที่ได้นับผู้คไว้ในกฎหมายเลือกตั้งเอาผู้แทนราษฎร ในสมัยปกติ

มาตรา ๒๖ สภาแห่งชาติเป็นชวระชาควา คณะสมบคของผู้คเลือกตั้ง และการเลือกตั้งถูกคองคามระเบียบหรือไม โดยอาศัยรายงานแยงแยงของกรมการชเเบบ ทังจะได้แต่งตั้ง

ตามกฎหมายโลกทั้ง และมีสภาแห่งชาติไหนน ที่จะอนุญาตให้สมาชิกลาออกจากหน้าที่ของ
ตนได้ และชี้ชัดว่า สมาชิกชาติสิทธิเป็นผู้แทนราษฎรแล้ว

มาตรา ๒๓ เมื่อสภาแห่งชาติรับรองเอาบุคคลใดคนหนึ่งเป็นสมาชิกของสภาแห่งชาติ
แล้ว กอปรว่าเขารับหน้าที่นั้น ต้องปฏิบัติตามอยู่ในที่ประชุมดังต่อไปนี้ "ข้าพเจ้าขออภัยต่อ
พระมหากษัตริย์ ศอัฐธรรมนูญ ขอรับเป็นผู้แทนราษฎรอย่างอิสระภาพ และอย่างสมเกียรติ
และขอปฏิบัติภารกิจความสามารถ เพื่อประโยชน์ของประเทศไทย"

มาตรา ๒๔ สภาแห่งชาติเป็นผู้ลงมติรับรองเอากฎหมายทั้งหมดออกใช้ เช่น
กฎหมายเกี่ยวกับ

งบประมาณประจำปีของชาติ

การเห็นดีให้รัฐบาลกู้เงิน

การให้ความเห็นชอบในมติที่رایจ่ายของรัฐบาลไปต่างประเทศแล้ว

สิทธิของบุคคล

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายแล้ว

การปกครองพระราชอาณาจักร

การให้วีรโทษกรรม

การลงความเห็นสำหรับหนังสือสัญญาทุกฉบับ เพื่อให้สัญญานั้น คงมีเป็นแทน

นอกจากนี้สภาแห่งชาติยังให้กรรมการของทบวงการตำรวจกฎหมายต่าง ๆ ที่
สภาแห่งชาติได้รับ

มาตรา ๒๘ ผู้แทนราษฎรผู้ใดมีร่างกฎหมายต่าง ๆ ออกจากสภาแห่งชาติ
ยังมีสิทธิออกคำสั่งกรรมการบริหารใหม่ เรียบส่วนราชการ และรักษาการตำแหน่งราชการและตำแหน่ง
การฉุกเฉิน

มาตรา ๓๐ บรรดากฎหมายที่สภาแห่งชาติได้ลงมติเห็นแล้ว จะได้ออกไปให้
กองสภาราชการเพื่อให้นำขึ้นทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ภายใน ๒ เดือน นับแต่วันลงมติ ถ้าหากเจ็ดวันนับแต่วันขึ้นทูลเกล้าถวายของ กองสภาราชการจะขอให้
สภาแห่งชาติพิจารณาใหม่ก็ได้ เมื่อสภาแห่งชาติขึ้นเอากฎหมายฉบับเดิม โดยคะแนนเสียง
กว้างขวางของสมาชิกที่มาประชุมแล้ว จำเป็นต้องประกาศใช้กฎหมายนั้น ถ้าไม่ประกาศใช้ภายใน
15 วัน นับแต่วันสภาแห่งชาติได้แจ้งให้กองประชุม สภาราชการแล้ว ประธานสภา
แห่งชาติจะได้ออกประกาศใช้ทันที

ถ้าคะแนนเสียงขอเกินครึ่ง ให้ถือตามความเห็นและความเห็นของกองประชุมสภา
ราชการ และขอความของกฎหมายนั้นจะได้ออกกลางหรือเปลี่ยนแปลง ตามเหตุการณแล้วจะได้
ประกาศขอความเปลี่ยนแปลงนั้นออกใช้ ตามที่ใดกำหนดไว้ข้างบนนี้

ส่วนกำหนดเวลาให้ประกาศใช้กฎหมายฉบับนั้น ได้กำหนดไว้ภายใน ๑ เดือน

มาตรา ๓๑ เมื่อมีมติประชุมแล้ว กรรมการสภาแห่งชาติจะได้อยู่ประจำการ
หรือไม่

กรรมการประจำสภาแห่งชาติ มีสิทธิลาออกการบริหารของคณะรัฐมนตรี และถ้า
มีเหตุการณเกิดขึ้น จะไปปฏิบัติตามหน้าที่ซึ่งได้บัญญัติไว้ในวรรคสองแห่งมาตรา ๑๓ อีกทั้งมี
สิทธิรับรองต่อสภาแห่งชาติ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ แห่งรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไม่เสนอ
ต่อสภาแห่งชาติเห็นชอบตามภายหลัง

นอกจากนี้กรรมการสภาแห่งชาติ จะได้รับหน้าที่อีกกรณีพิเศษ เป็นคนว่า กาวจัด
แจ้งเรียบร้อยและพิจารณาร่างกฎหมายต่าง ๆ

มาตรา ๑๒ สถานแห่งชาติเป็นผู้ตั้งและ เปลี่ยนแปลงระเบียบภายในของตนเองได้
โดยอิสระ เมื่อเปิดการประชุมสมัยสามัญสถานแห่งชาติจะจัดตั้งกรรมการประจำปีของตน

มาตรา ๑๓ พระมหากษัตริย์ทรงยุบสถานแห่งชาติตามขอเสนอของคณะรัฐมนตรีได้
เมื่อทรงประชุมสภาาราชการ หากเห็นสมควร เมื่อสถานแห่งชาติถูกยุบเช่นนี้แล้ว ให้มีการ
เลือกตั้งผู้แทนราษฎรใหม่ ภายในกำหนด ๔๐ วัน

สถานแห่งชาติใหม่จะต้องจำเป็นประชุมกันภายใน ๓๐ วัน หลังจากการเลือกตั้ง
นั้น

มาตรา ๑๔ ในระหว่างสมัยประชุม ห้ามมิให้จับกุมหรือออกหมายเรียกตัวสมาชิก
สภาแห่งชาติภาคังไร ถ้าสมาชิก เมาใน ๑ ปีมาประชุมขอใดออกเสียงอนุญาตให้ เว้นแต่
จับได้ทันที

ถ้าหากจับได้ทันทีเวลากระทำผิด ต้องแจ้งให้สภาแห่งชาติทราบในทันที แจ้ง
อย่างไรก็ดี การสืบสวนสอบสวน เป็นเหตุใหญ่กระทำผิดขาดประชุมสภาแห่งชาติได้

มาตรา ๑๕ สมาชิกสภาแห่งชาติทุกคน เมื่อกล่าวโดยทั่วไป ๆ ในการแสดง
ความเห็น หรือออกเสียงลงคะแนนตามหน้าที่ของตน ผู้ใดจะกล่าวหาฟ้องร้องกล่าว หรือ
จับกุมสมาชิกผู้นั้นขอใด

ถ้าหากบอแผนการประทุษร้าย สิทธิส่วนบุคคลของไปถึงผู้ใดในสภารายการนั้นผิด
การประชุมของสภาแห่งชาติด้วย

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาแห่งชาติได้รับเงินบำรุงค่าที่โลกกำหนดไว้ในกฎหมาย

หมวด ๕ กองประชุมราชมนตรี

มาตรา ๓๗ กองประชุมราชมนตรีมีสมาชิก ๑๖ นาย แบ่งออกดังนี้

ก. ๖ นาย แลพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งโดยตรง

ข. ๖ นาย แลสภาแห่งชาติเป็นผู้เลือกตั้ง แลพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง

กอนจะเข้ารับหน้าที่ สมาชิกกองประชุมราชมนตรีของปฏิญาณตนในที่ประชุม ความ
ซอความที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ ขางบน

ซอความที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ สำหรับอายุของสภาแห่งชาติ การเรียกประชุม
และสมัยประชุมนี้ ให้ใช้ใคสำหรับกองประชุมราชมนตรี เว้นแต่ที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๖

กองประชุมราชมนตรี มีสิทธิตั้งและเปลี่ยนแปลงระเบียบภายในของตนเองได้

โดยอิสระ

สมาชิกกองประชุมราชมนตรี ได้รับเงินบำรุงและได้รับผลประโยชน์เช่นเดียวกัน
กับวุฒิสภา

หน้าที่ของสมาชิกกองประชุมราชมนตรี ย่อมขัดแย้งกอนหน้าที่ของวุฒิสภาและ
รัฐมนตรี

มาตรา ๓๘ กองประชุมราชมนตรี พิจารณากฎหมายที่สภาแห่งชาติได้ลงมติเห็น
เป็นครั้งกั้น แลออกความเห็นตั้งกั้นไว้ในมาตรา ๓๐

กองประชุมราชมนตรีจะไดให้ความเห็นในบรรการ่างกฎหมาย แลขอเสนอทาง
พระมหากษัตริย์ หรือรัฐบาลใคมอบหมายให้พิจารณา

สมาชิกกองประชุมราชมนตรี มีสิทธิเสนอร่างกฎหมายใค แลส่งร่างกฎหมายนั้น
ไปใคสภาแห่งชาติพิจารณา

กองประชุมราชมนตรี จะตั้งขึ้นเป็นศาลสูงสุด โดยฐานะที่เทียบได้

เมื่อเปิดสมัยประชุมครั้งใด กรรมการของกองประชุมราชมนตรีจะโดยผู้ประจำการ

หมวด ๖ การจัดตั้งระเบียบการปกครองและการยุติธรรม

มาตรา ๓๘ แขนงทั้งหลาย เป็นกรมที่ประกอบโดยศาลาเอกต่าง ๆ รวมกันเข้า
เมื่อและระเบียบการปกครองของแขนง จะมีกฎหมายกำหนดไว้

ศาลาเอกแห่งเมืองสำคัญบางแห่ง อาจมีกรปกครองที่เทียบได้

มาตรา ๔๐ แขนงต่าง ๆ จะมีเจ้าแขวงผู้หนึ่งปกครองเป็นหัวหน้าแขวงโดยมี
กองประชุมประจำแขวง ซึ่งตั้งขึ้นตามฐานะเป็นลำดับ เฉพาะแขวงใดแขวงหนึ่ง

มาตรา ๔๑ แขนงต่าง ๆ จะมีงบประมาณของตนเองก็ได้ รายได้ รายจ่าย
การกอบกู้หนี้ และการตรวจร่างงบประมาณ จะมีกฎหมายกำหนดไว้

มาตรา ๔๒ การจัดระเบียบ อำนาจและสิทธิของศาลไม่ว่าศาลยุติธรรม หรือ
ศาลฝ่ายปกครองคดี ออกจากการขัดแย้งอำนาจของศาลเหล่านั้น จะมีกฎหมายบัญญัติไว้ กฎหมายนั้น
ยังจะไข่ประกั้นความสัมพันธ์แห่งอำนาจศาล ก่ออำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารอีกด้วย

จะมีกฎหมายตั้งกองประชุมสูงสุดของขุนศาล เพื่อรักษาวินัยของบรรดาขุนศาล
เว้นแต่บรรดาอัยการ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ และสิทธิของบรรดาขุนศาลจะคงปฏิบัติไปตาม
คำเสนอของกองประชุมสูงสุดของขุนศาล

หมวด ๗ บทสุดท้าย

มาตรา ๔๓ การแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จะทำได้ทำภายหลังแก้ไขแก้ไข

คำตกลงให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง อาจมาจากกองประชุมราชมนตรี หรือมาจาก
คณะรัฐมนตรี หรือมาจากสมาชิกสภาแห่งชาติ ซึ่งมีเสียงมากกว่าครึ่ง ในจำนวนสมาชิกที่
มาประชุม

ถ้าตกลงแก้ไขเปลี่ยนแปลงใด ๆ ต้องมีร่างขอเสนอขอเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม
ติดไปพร้อม

สภาแห่งชาติ และกองประชุมราษฎร จะได้รวมเข้ากันอย่างสง่างามเป็น
สภาหลวงแห่งชาติ ตามหมายเรียกของพระมหากษัตริย์ เพื่อพิจารณาตราจรรยาการเปลี่ยนแปลง
หรือการเพิ่มเติมของรัฐธรรมนูญ ร่างการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมจะใช้ได้
ก็ต่อเมื่อมีเสียง ๒ ใน ๓ ของสภาหลวงแห่งชาติประชุมกันรับรอง ประธานกองประชุม
ราษฎรเป็นประธานชั่วคราวของกองประชุมสภาหลวง เพื่อเปิดการประชุมสภาหลวง เพื่อ
เปิดการประชุมและแต่งตั้งประธาน รองประธาน และคณะกรรมการกองอื่น ๆ ของสภาหลวง

บทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการตั้งเอาพระมหากษัตริย์ การรวมประเทศเข้าเป็น
อันหนึ่งอันเดียวกัน แบ่งแยกออกนอกได้ วิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย และหลักการแห่ง
ความเสรีภาพ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับรองไว้ นั้น จะได้อำนาจเสนอขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่
นอกเหนืออันนี้อีก

มาตรา ๕๕ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะใช้ได้ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประกาศไป
สภาแห่งชาติเป็นผู้สงวนไว้ ซึ่งสิทธิเด็ดขาด ในการตีความหมายแห่งรัฐธรรมนูญ

ประวัติการศึกษา

เรืออากาศโท วีระยุทธ รัตนมนตรี เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๔๐
 เข้าศึกษาครั้งแรกที่โรงเรียนสตรีวรนาถ เทเวศร์ กรุงเทพมหานคร
 ต่อมาได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนวัดบวรนิเวศ จวบจนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
 แผนกศิลปะ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔

เข้าศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๔
 สำเร็จการศึกษาแผนกวิชาการปกครอง ได้รับปริญญารัฐศาสตร์โทเมื่อวันที่
 ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๔

เข้าศึกษาชั้นปริญญาโท แผนกวิชาการปกครอง คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔

หลังจากจบการศึกษาชั้นปริญญาตรีแล้ว ได้เข้ารับราชการที่ กรมข่าวทหารอากาศ เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งยังคงประจำอยู่จนปัจจุบัน